

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ Наталя ФАЛЬКО

« ____ » _____ 20__ р.

**ПРОЄКТ
ПОЛОЖЕННЯ**
про практичну підготовку здобувачів вищої освіти
за освітніми ступенями бакалавра і магістра
у Мелітопольському державному педагогічному університеті
імені Богдана Хмельницького

П-478-48-96-2023

Редакція 06

Ухвалено Вченою радою університету

Протокол від

Уведено в дію з

Наказ від

Даний документ є
інтелектуальною власністю
поширенню без відома Університету
НЕ ПІДЛЯГАЄ

Мелітополь-Запоріжжя
2024

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 2

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Зміст та види практик	7
3.	Організація та керівництво практикою	10
4.	Підведення підсумків практики	18
5.	Прикінцеві положення	21
	Додатки	23

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 3

1. Загальні положення

1.1. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Положення) визначає загальні положення, зміст та види практик, вимоги до організації та керівництва практикою, підведення підсумків з усіх видів практик різних спеціальностей. Положення розроблено відповідно до Конституції України; Закону України «Про вищу освіту» з урахуванням вимог нормативно-правових актів у сфері вищої освіти; Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та інших документів, що регламентують освітню діяльність Університету.

1.2. Практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід’ємною складовою освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Університет). Практична підготовка осіб, які навчаються в Університеті, здійснюється шляхом проходження ними практики в закладах освіти, на підприємствах, в установах, ФОП та організаціях згідно з укладеними Університетом договорами або у структурних підрозділах Університету, що забезпечують практичну підготовку.

Практична підготовка – обов’язковий компонент освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, спрямований на набуття здобувачами вищої освіти Університету професійних та загальних компетентностей, який передбачає:

1) оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації та засобами праці в галузі майбутньої професії;

2) формування у здобувачів вищої освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах;

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 4

3) виховання потреби систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;

4) розвиток навичок науково-дослідної роботи і вирішення прикладних завдань;

5) формування навичок роботи в команді;

6) підвищення здатності до працевлаштування;

7) отримання здобувачем вищої освіти досвіду роботи, необхідного для присвоєння професійної кваліфікації.

1.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти Університету забезпечується шляхом включення до освітніх програм і навчальних планів навчальних, виробничих та науково-дослідних практик. Види і тривалість практичної підготовки визначаються освітньою програмою, навчальним планом і повинні відповідати вимогам стандарту вищої освіти (за наявності) та вимогам професійного стандарту (за наявності).

1.4. Навчальні, виробничі та науково-дослідні практики разом із практико-орієнтованими складовими інших освітніх компонентів освітніх програм (лабораторні заняття, практичні заняття, індивідуальні практичні заняття, навчальні екскурсії, підготовка проєктів тощо), забезпечують наступність і цілісність здобуття вищої освіти Університету компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

1.5. Для забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Університет укладає договори з закладами освіти, підприємствами, установами, ФОП, та організаціями – базами практик. Базами навчальних, виробничих та науково-дослідних практик можуть бути: Центри / Лабораторії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, заклади освіти, підприємства, установи та організації різної форми власності, які здійснюють діяльність у сфері освіти, мистецтва і спорту,

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 5

науки і техніки, сільського та лісового господарства, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги тощо і відповідають професійній спрямованості діючих в Університеті освітніх програм. Керівники баз практик (Центрів/Лабораторій МДПУ, закладів освіти, підприємств, установ та організацій) зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження здобувачами вищої освіти Університету практики на виробництві, дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства України.

1.6. Договори на проведення практик з базами практик укладає ректор Університету. У **Договорі (додаток 1)** зазначаються обов'язки сторін щодо створення необхідних умов для виконання здобувачами вищої освіти Університету програми практики. Тривалість дії договору погоджується сторонами. Договір про проведення практики готується у двох примірниках: один – Університету, другий – бази практики та реєструється керівником практик Університету. Примірник договору Університету зберігається у керівника практик Університету, копія договору зберігається на кафедрі.

1.7. Договір з базою практики може не укладатися, за таких умов:

- бази практики передбачаються у договорі з підприємствами, закладами освіти, установами, організаціями, за яким здійснюється підготовка здобувача вищої освіти Університету;
- практика проводиться в структурних підрозділах Університету;
- керівник підприємства, закладу освіти, установи, організації надсилає керівництву Університету **Клопотання (Додаток 4)** про індивідуальне проходження практики здобувачем вищої освіти Університету;
- здобувач вищої освіти Університету самостійно уклав договір з підприємствами, закладами освіти, установами, організаціями на його працевлаштування і працює за спеціальністю.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 6

У цих випадках за погодженням гаранта освітньої програми, завідувача кафедри, керівника практик Університету формується наказ з базами практики, в якому визначаються відповідні підприємства, організації, заклади освіти, установи, структурні підрозділи Університету.

1.8. Підприємства, організації, установи, заклади освіти, які є базами практик, повинні відповідати таким вимогам: наявність структур, що відповідають освітнім програмам, за якими здійснюється підготовка здобувачів; наявність кваліфікованих керівників практик здобувачів вищої освіти Університету; можливість надання здобувачам вищої освіти Університету права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, а також забезпечення інформаційного та консультативного супроводу.

1.9. Практична підготовка здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами забезпечується доступними формами та технологіями, що враховують обмеження життєдіяльності, обумовлені їх станом здоров'я, відповідно до освітньої програми. Умови проходження практики здобувачами вищої освіти Університету з особливими освітніми потребами визначаються кафедрою індивідуально для кожного здобувача з урахуванням його стану здоров'я за погодженням гаранта освітньої програми, керівника практик Університету та зазначаються у наказі ректора про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Університету.

1.10. Норми часу для керівників практик від кафедр визначаються Положенням про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на декана факультету / директора навчально-наукового інституту Університету.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 7

Безпосереднє навчально-методичне керівництво практики забезпечують кафедри Університету разом із керівниками від баз практики. Організаційно-методичну допомогу з питань практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник практики.

1.11. Для здобувачів-іноземців бази практик передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо їх підготовки і можуть бути розташовані як на території країн-замовників, так і в межах України. Визначення баз практик на тимчасово окупованій території України та території держави-агресора забороняється. Здобувачам-іноземцям у встановленому порядку видаються програма та індивідуальне завдання. Після закінчення практичної підготовки вони складають звіт у порядку, встановленому кафедрою. При проходженні практики в межах України здобувачі-іноземці дотримуються цього Положення.

2. Зміст та види практик

2.1. Перелік та послідовність усіх видів практики, запланованих програмних компетентностей та результатів навчання; види практик, їх тривалість і терміни проведення визначаються в освітніх програмах та навчальних планах відповідно до вимог Стандарту вищої освіти (за наявності) та вимог професійного стандарту (за наявності).

Дотримання актуальності змісту практик, відповідності останнім тенденціям розвитку певної сфери професійної діяльності забезпечується через процедури перегляду й оновлення освітніх програм не менше, ніж один раз на три роки відповідно до Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

2.2. Основним організаційно-методичним документом, що регламентує діяльність здобувачів вищої освіти Університету та керівників практики, є

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 8

силабус (Див.: Методичні рекомендації до розроблення силабусу навчального компонента) в розрізі спеціальностей та видів практик. Силабуси практик повинні відповідати вимогам галузевих стандартів вищої освіти, враховувати специфіку спеціальності та відображати останні досягнення науки і виробництва. Розробка та видання силабусу практики для нових спеціальностей і спеціалізацій здійснюються не пізніше, ніж за семестр до її початку.

Силабус практики ґрунтується на змісті відповідної освітньої програми і є основним навчально-методичним документом, який регламентує мету практики; перелік програмних компетентностей, які набуваються під час практики; заплановані програмні результати навчання; бази проходження практики; зміст практики; індивідуальні завдання; форми і методи контролю; вимоги щодо оформлення звітної документації про проходження практики; критерії оцінювання; підведення підсумків; перелік навчально-методичної літератури.

Силабус практики обговорюється на засіданні кафедри (міжкафедральному засіданні), погоджується з гарантом освітньої програми і затверджується завідувачем кафедри (при міжкафедральному засіданні – завідувачами кафедр).

Процедура та терміни розробки, перегляду та оновлення силабусу практики відбувається відповідно до Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення силабусу освітнього компоненту Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Відповідальність за розробку та затвердження силабусу

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 9

практики покладається на завідувачів кафедр, гарантів освітніх програм та керівників практики від кафедри (кафедр) Університету.

Силабуси практики розміщуються на сайті Центру освітніх дистанційних технологій і сторінках кафедр офіційного сайту Університету.

2.3. Видами практик в Університеті залежно від конкретної освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти Університету є:

- навчальна (педагогічна, зі спеціальності);
- виробнича (педагогічна, викладацька, зі спеціальності);
- науково-дослідна.

Навчальні практики проводяться з відривом або без відриву від теоретичного навчання та мають на меті – ознайомити здобувачів вищої освіти Університету зі специфікою майбутньої професії, сформувати первинні професійні вміння, навички, загальні та спеціальні компетентності з освітніх компонентів. Відповідно до освітньої програми навчальна практика може бути окремим компонентом або входити до складу інтегрованого освітнього компоненту.

Виробничі практики проводяться з відривом або без відриву від теоретичного навчання та спрямовані на закріплення, поглиблення й вдосконалення теоретичних знань та практичних умінь, отриманих здобувачами вищої освіти Університету в процесі спеціальної підготовки, ознайомлення безпосередньо в закладі освіти, установі, організації, на підприємстві з виробничим процесом, оволодіння професійним досвідом, формування готовності до професійної діяльності.

Науково-дослідні практики проводяться з відривом або без відриву від теоретичного навчання та спрямовані на систематизацію, розширення і закріплення професійних знань, формування у студентів поглибленої компетенції ведення самостійної наукової роботи та спрямовані на освоєння

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 10

магістром методики проведення всіх етапів науково-дослідних робіт – від постановки завдань дослідження, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, до апробації його результатів.

Компонентом усіх видів практичної підготовки є набуття здобувачами вищої освіти Університету соціальних навичок «Soft skills», зокрема: комунікації, критичного мислення, емоційного інтелекту, творчості, лідерства, командна робота, тайм- менеджменту, відповідальності, вміння вирішувати конфліктні ситуації, володіння інформаційно-комунікаційними та цифровими технологіями тощо.

3. Організація та керівництво практикою

3.1. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює перший проректор Університету.

3.1.1. Відповідальними за організацію, проведення і підведення підсумків практики на факультеті / в навчально-науковому інституті є декан / директор та керівники практик Університету.

3.1.2. Керівництво практикою в Університеті здійснюють керівники практики від факультету/ навчально-наукового інституту та керівники практик від кафедр. Всі керівники практик затверджуються наказом ректора. Відповідальність за навчально-методичне забезпечення та проведення практики покладається на відповідну кафедру і завідувача кафедри.

Основними обов'язками керівників практики від факультету / навчально-наукового інституту є:

- контроль за своєчасною розробкою кафедрами проєктів наказів ректора з організації практик здобувачів вищої освіти Університету і поданням їх на погодження з відповідними структурами та на затвердження ректору;

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 11

– проведення із завідувачами кафедр (відповідальними за практику на кафедрах) підготовчої роботи з розробки та укладання договорів щодо проходження практики здобувачами вищої освіти факультету / навчально-наукового інституту з базами практик, ведення обліку договорів про бази практик та надання допомоги в укладенні цих договорів;

– проведення нарад керівників-організаторів практик від кафедр (відповідальних за конкретні види практик);

– контроль за організацією та проведенням організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти Університету на практику;

– контроль за своєчасністю проведення практики та захисту результатів практик на кафедрах;

– звітування на Вченій раді факультету / навчально-наукового інституту.

Безпосереднє керівництво і виконання програми практики здобувачами вищої освіти Університету забезпечують відповідні кафедри разом із гарантами освітніх програм та керівниками від баз практики.

До безпосереднього керівництва виробничою практикою залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники Університету та кваліфіковані спеціалісти баз практики.

3.2. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

1) розробка силябусів практики здобувачів вищої освіти Університету, навчально-методичних матеріалів та форм звітної документації з практики, складання тематики індивідуальних завдань на період проведення практики;

2) визначення баз практик;

3) укладання договорів на проведення практик між Університетом та базами практик;

4) розподіл здобувачів вищої освіти Університету за базами практик;

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 12

- 5) призначення керівників практики від кафедр;
- 6) направлення здобувачів вищої освіти Університету на бази практик;
- 7) моніторинг якості проходження практики здобувачами вищої освіти Університету;
- 8) підготовка форм звітної документації за результатами проходження практики;
- 9) оцінювання результатів проходження практики.

Наказом ректора про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Університету визначається:

- 1) термін проведення та база практики;
- 2) склад академічних груп здобувачів вищої освіти Університету; керівники практик від кафедри;
- 3) посадові особи, на яких покладено загальну організацію практики та контроль за її проведенням.

3.3. Розподіл функцій при організації практики.

3.3.1. Керівники практик Університету, директорат навчально-наукового інституту / деканат факультету:

- 1) формують і надають на підписання ректору пакет документів для організації практики (договори, проект наказу, графік практик, **Направлення на проходження практики (додаток 2)** тощо);
- 2) здійснюють контроль за розробкою кафедрами силабусу практики;
- 3) забезпечують проведення всіх організаційних заходів перед відбуттям здобувачів вищої освіти на практику: настановчі конференції, інструктажі з охорони праці і правил безпеки, профілактичний медичний огляд, якщо це прописано в договорі з базою практики; надання здобувачам вищої освіти Університету направлення на практику;
- 4) проводять інструктажі з охорони праці і правил безпеки в

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 13

директораті /деканатах, про що ставлять здобувачі відповідний підпис у журналі реєстрації інструктажів (в умовах воєнного стану та/або дистанційного навчання заповнюють відповідну Google-форму);

5) здійснюють розподіл здобувачів вищої освіти Університету на практику з урахуванням клопотань з місць практики, замовлень на підготовку здобувачів, їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання;

б) здійснюють контроль за проведенням практики, перевірку проходження практики здобувачами вищої освіти Університету безпосередньо на базах практики; аналізують і узагальнюють її результати та надають свої пропозиції щодо вдосконалення практичної підготовки гаранту освітньої програми.

3.3.2. Гаранти освітніх програм спеціальностей, завідувачі відповідних кафедр:

1) формують разом із керівником практик Університету реєстр підприємств, закладів освіти, установ, організацій, ФОП, які є потенційними базами практик за освітніми програмами, та розміщують його на офіційному сайті Університету (керівник практик Університету – на сторінці «Освіта» в рубриці «Практична підготовка», завідувачі кафедр – на сторінках відповідних кафедр офіційного сайту Університету);

2) беруть участь в укладанні договорів про проведення практики здобувачів вищої освіти між Університетом та базами практик;

3) за два місяці до початку практики ознайомлюють бази практики з силабусом практики та узгоджують з ними умови ефективного виконання всіх завдань практики;

4) здійснюють контроль за якістю навчально-методичного забезпечення практики на кафедрі;

5) призначають керівниками практик найбільш досвідчених науково-

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 14

педагогічних працівників кафедри;

б) контролюють якість проведення практики та оцінювання її результатів;

7) призначають науково-педагогічних працівників для оцінювання результатів проходження практики здобувачів вищої освіти Університету;

8) заслуховують на засіданнях кафедри звіт керівників практик про результати проходження практики здобувачами вищої освіти Університету.

3.3.3. Керівники практик від кафедр:

1) розробляють сілабус практики, навчально-методичні матеріали та форми звітної документації для здобувачів вищої освіти Університету, виносять їх до затвердження на засідання кафедри (міжкафедральне засідання) та розміщують на сайті Центру освітніх дистанційних технологій і на сторінці кафедри офіційного сайту Університету;

2) ознайомлюють здобувачів вищої освіти Університету з порядком проходження практики, змістом практики, її завданнями, формами звітності та забезпечують відповідно до затверджених кафедрою вимог звітною документацією;

3) безпосередньо здійснюють контроль за виконанням змісту практики здобувачами вищої освіти Університету;

4) надають методичну допомогу здобувачам вищої освіти Університету щодо виконання програми практики та обробки і використання зібраного матеріалу для оформлення звітної документації з практики;

5) оцінюють результати практики на підставі затверджених кафедрою критеріїв оцінювання;

б) звітують на засіданнях кафедри про результати проходження практики здобувачами вищої освіти Університету.

3.3.4. Керівники баз практики (підприємств, установ, організацій), що

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 15

здійснюють загальне керівництво практикою відповідно щодо договору або клопотання:

- 1) приймають здобувачів вищої освіти Університету на практику згідно з графіком освітнього процесу;
- 2) призначають наказом керівника бази практики кваліфікованих спеціалістів для керівництва практикою та визначають кожному здобувачу вищої освіти Університету конкретне робоче місце;
- 3) створюють необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти Університету програми практики, не допускають їх використання на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;
- 4) забезпечують здобувачам вищої освіти Університету умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводять обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та первинний на робочому місці; у разі потреби навчають здобувачів вищої освіти Університету безпечних методів праці;
- 5) надають здобувачам вищої освіти Університету можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики;
- 6) забезпечують облік виходу на практику здобувачів вищої освіти Університету. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляють Університет;
- 7) після завершення практики надають здобувачу вищої освіти Університету письмову **Довідку про проходження виробничої практики (додаток 3)**, в якій відображають строки проходження практики, сформовані компетентності та досягнуті програмні результати, визначені в силябусі відповідно до освітньої програми підготовки (довідки з баз практик

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 16

зберігаються – в директораті навчально-наукового інституту/деканаті факультету впродовж усього терміну навчання здобувача вищої освіти Університету та додаються до його особової справи).

3.3.5. Здобувачі вищої освіти Університету, що проходять практику:

1) одержують від деканату / директорату направлення на проходження практики (навчальної, виробничої та науково-дослідної на підприємствах, в закладах освіти, установах, ФОП, підприємствах та організаціях);

2) до початку практики проходять профілактичний медичний огляд, якщо це прописано в договорі з базою практики;

3) проходять інструктажі з охорони праці і правил безпеки в директораті /деканатах, про що ставлять відповідний підпис у журналі реєстрації інструктажів (в умовах воєнного стану та/або дистанційного навчання заповнюють відповідну Google-форму);

4) одержують від керівника практики від кафедри методичні матеріали (методичні вказівки, затверджену кафедрою звітну документацію тощо) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів, ознайомлюються з порядком проходження практики, силабусом практики;

5) своєчасно прибувають на базу практики;

6) у повному обсязі виконують усі завдання, передбачені силабусом з практичної підготовки, а також вказівки керівників практик від кафедри Університету та від бази практики;

7) дотримуються правил охорони праці, техніки безпеки;

8) відповідно до вимог силабусу з практичної підготовки своєчасно готують звітну документацію й звітують про проходження практики.

3.6. Здобувачі вищої освіти Університету, що уклали договір з закладами освіти, підприємствами, ФОП, установами і організаціями на їх працевлаштування за спеціальністю або надали клопотання керівника закладу

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 17

освіти, підприємства, організації, установи про індивідуальне проходження практики, можуть проходити виробничу практику на цих підприємствах, в закладах освіти, ФОП, установах і організаціях. У цьому випадку здобувачі вищої освіти Університету:

- погоджують базу практики з гарантом освітньої програми, завідувачем відповідної кафедри Університету, які дають згоду на проходження практики на таких базах лише за умови, якщо вони відповідають встановленим вимогам для проходження певних видів практик;

- надають до директорату навчально-наукового інституту / деканату факультету клопотання від керівника бази практики про індивідуальне проходження практики, погоджене гарантом освітньої програми, завідувачем кафедри Університету. Здобувачі вищої освіти Університету очної та заочної форми навчання, які працюють за спеціальністю, надають довідку або копію трудової книжки з місця роботи та проходять практику без відриву від основного місця роботи або використовують для цього свою чергову відпустку (клопотання, довідки від керівників баз практик зберігаються в директораті навчально-наукового інституту / деканаті факультету до кінця проходження практики здобувачем вищої освіти Університету);

- після проходження практики надають керівнику практики від кафедри довідку про проходження виробничої та науково-дослідної практики з місця проходження практики та звітну документацію, затверджену кафедрою Університету відповідно до силябусу практики, та звітують у десятиденний термін. Здобувачі заочної форми навчання надають довідку, звітну документацію та звітують в період навчально-екзаменаційної сесії, що йде після практики.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 18

4. Підведення підсумків практики

4.1. Після закінчення терміну практики оформлюється звітна документація. Здобувачі вищої освіти Університету звітують про виконання програми практики. Оцінювання результатів проходження практики здійснюється відповідно до вимог, критеріїв, встановлених відповідною кафедрою Університету та зазначених у силабусі практики.

4.2. Контрольні заходи з навчальної, виробничої та науково-дослідної практики у здобувачів вищої освіти Університету упродовж 10 робочих днів після її завершення. За умови проходження практики у дистанційному форматі контроль результатів проходження практики здобувачів вищої освіти Університету може здійснюватися за допомогою інструментів синхронної чи асинхронної комунікації, зокрема систем проведення відеоконференцій.

4.3. Навчальна практика, яка входить до складу інтегрованого освітнього компоненту, оцінюються за 100-бальною шкалою, а рейтинг здобувача вищої освіти Університету з освітнього компоненту визначається як середнє арифметичне. Оцінювання результатів проходження навчальної практики здійснюється керівником практики від кафедри Університету. Оцінка за навчальну практику (залік), як за окремий освітній компонент, фіксується у відомості обліку успішності та в заліковій книжці; як частина інтегрованого освітнього компоненту (модуль) – у журналі обліку роботи академічної групи за підписом керівника практики від кафедри Університету.

4.4. Виробнича практика оцінюється за 100-бальною школою. Формою контролю практики є диференційований залік. Оцінювання результатів проходження виробничої практики здійснюється комісією, як правило, з трьох осіб, склад якої призначається завідувачем кафедри (кафедр) Університету на засіданні кафедри (міжкафедральному засіданні) із зазначенням у протоколі засідання кафедри (міжкафедрального засідання). До складу комісії входять

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 19

керівник практики від кафедри та члени відповідної кафедри (кафедр), а також можуть долучатися керівник практик Університету і керівник практики від бази практики, стейкхолдери. Оцінка за виробничу практику (диференційований залік) вноситься до відомості обліку успішності та залікової книжки за підписами членів комісії.

4.5. Науково-дослідна практика, яка виступає окремим освітнім компонентом освітньої програми, оцінюється за 100-бальною школою. Формою контролю практики є диференційований залік. Оцінювання результатів проходження науково-дослідної практики здійснюється комісією, як правило, з трьох осіб, склад якої призначається завідувачем кафедри (кафедр) Університету на засіданні кафедри (міжкафедральному засіданні) із зазначенням у протоколі засідання кафедри (міжкафедрального засідання). До складу комісії входять керівник практики від кафедри та члени відповідної кафедри (кафедр), а також можуть долучатися керівник практик Університету і керівник практики від бази практики, стейкхолдери. Оцінка за науково-дослідну практику (диференційований залік) вноситься до відомості обліку успішності та залікової книжки за підписами членів комісії.

4.6. Оцінка за практику враховується при визначенні рейтингової позиції здобувача вищої освіти Університету.

4.7. У разі наявності поважних причин термін проходження здобувачем вищої освіти Університету практики може бути змінено. Здобувач вищої освіти Університету направляється на практику повторно, у вільний від навчання час, за індивідуальним графіком. Дозвіл на проходження практики надає ректор своїм наказом на підставі службової директора навчально-наукового інституту/декана факультету за погодженням із керівником практик Університету і гарантом освітньої програми. У випадках грубого порушення термінів проходження практики та невиконання програми практики, здобувач

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 20

вищої освіти відраховується з Університету, як такий, що не виконав індивідуальний навчальний план. Здобувач вищої освіти Університету, який у визначені терміни пройшов практику, але без поважних причин своєчасно не з'явився на контрольний захід, або на контрольному заході отримав незадовільну оцінку, вважається таким, що має академічну заборгованість, і перескладає її у визначений графіком ліквідації академічної заборгованості час. Здобувач вищої освіти Університету, який повторно отримав незадовільну оцінку з практики, відраховується з Університету.

4.8. Процедура оскарження здобувачем вищої освіти Університету результатів контрольних заходів проходження практики (його незгода з результатами оцінювання проходження практики, недотримання, на його думку, процедур проведення захисту практики тощо) викладена в Положенні про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

4.9. Звітна документація здобувачів вищої освіти Університету про проходження практики зберігаються на кафедрах Університету упродовж одного року.

4.10. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедри, загальні підсумки на засіданні Вчених рад навчально-наукового інституту/факультету й Університету.

4.11. Звіти керівників практик від кафедри про проходження навчальної, виробничої та науково-дослідної практики здобувачами вищої освіти Університету зберігаються на кафедрах упродовж 3 років.

4.12. Здобувачі вищої освіти Університету можуть звернутися до керівників практики щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання. У такому випадку здобувач вищої освіти Університету подає відповідну заяву, декларацію про попереднє навчання та

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 21

додаткові документи, які підтверджують наведену в декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності). Результати неформального та/або інформального навчання визнаються за процедурою, встановленою відповідним Положенням.

5. Прикінцеві положення

5.1. Це Положення набирає чинності з дня його ухвалення Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та введення в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету, яке затверджується наказом ректора.

5.3 Фінансування практики здобувачів вищої освіти Університету може відбуватися за рахунок видатків державного або місцевих бюджетів, за рахунок коштів підприємств, організацій, установ, закладів усіх форм власності, закордонних замовників-спеціалістів, за рахунок коштів фізичних осіб, інших додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством України.

5.4 Оплата відряджень керівникам практики здобувачів вищої освіти Університету здійснюється згідно з чинним законодавством України.

Відповідальні за укладання
Положення

Наталія ТИТАРЕНКО

Погоджено

Людмила АФАНАСЬЄВА

Провідний юрисконсульт

Предместнікова Наталія

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 22

Додаток 1
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

ДОГОВІР № _____
про проведення виробничої (педагогічної) практики здобувачів вищої освіти
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

м. Мелітополь

« _____ » 2024 року

Ми, що нижче підписалися, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (далі - Університет), в особі ректора Фалько Наталі Миколаївни, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та _____ (далі – База практики), в особі _____, що діє на підставі _____, з іншої сторони, які разом іменуватимуться «Сторони», а кожен з них окремо – «Сторона», уклали між собою цей договір про наступне:

1. Предмет і мета Договору

1.1. Університет направляє здобувачів вищої освіти, а База практики приймає та допускає їх на практику, згідно з узгодженим календарним планом.

1.2. Метою цього Договору є створення відповідних умов для проведення практики здобувачів вищої освіти Університету, для оволодіння ними сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних в Університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 23

1.3. Співпраця базується на умовах добровільного об'єднання Сторін в межах предмету цього Договору. Сторони Договору зберігають юридичну та фінансову самостійність.

2. Права та обов'язки сторін

2.1. Сторони цього Договору мають право здійснювати або проводити заплановані роботи як своїми силами, так із залученням інших закладів або осіб.

2.2. Договір не впливає на зобов'язання Сторін за їх договірними відносинами з юридичними, фізичними особами та фізичними особами- підприємцями.

3. Права та обов'язки Університету

3.1. Забезпечити організацію, навчально-методичний супровід та контроль проходження практик здобувачами вищої освіти Університету відповідно до діючих або чинних в Університеті Положень.

3.2. За два місяці до початку практики надати керівнику від Баз практик для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список здобувачів вищої освіти Університету, які направляються на практику.

3.3. Призначити керівниками практики від кафедр Університету кваліфікованих науково-педагогічних працівників.

3.4. Забезпечити своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти Університету до Баз практик та виконання ними завдань, передбачених програмою практики.

3.5. Перед початком практики забезпечити проведення всіх організаційних заходів, перелік яких встановлює Університет відповідно до вимог діючого Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

3.6. Зобов'язати керівників практик від кафедр та здобувачів вищої освіти Університету дотримуватися вимог Законів України «Про захист персональних даних», «Про доступ до публічної інформації» щодо збереження персональних даних працівників бази практик і ст. 307 Цивільного кодексу України щодо захисту інтересів вищевказаних осіб при проведенні фото-, кіно- та відеозйомок; норм Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», який регулює суспільні відносини в Україні; дотримуватися трудової дисципліни і Правил внутрішнього трудового розпорядку Баз практик.

3.7. Брати участь у розслідуванні комісією Баз практик нещасних випадків, що сталися зі здобувачами вищої освіти Університету під час проходження практики.

4. Права та обов'язки Баз практик

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 24

4.1. Надати базу для проходження практики здобувачами вищої освіти Університету.

4.2. Прийняти (прізвище, ім'я) здобувача/ку вищої освіти першого магістерського рівня Університету за спеціальністю: 016.01 Спеціальна освіта (Логопедія) на виробничу (педагогічну) практику згідно з календарним планом і відповідно до графіку освітнього процесу в Університеті

№ з/п	Назва освітньої програми	Курс та рівень підготовки	Вид практики	Кількість здобувачів вищої освіти	Строки практики	
					початок	кінець
1	Спеціальна освіта. Логопедія	I курс магістр	Виробнича практика (логопедична)	1		

4.3. Забезпечити призначення наказом керівника практики кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою. Визначити здобувачу вищої освіти Університету конкретне робоче місце.

4.4. Забезпечити створення під час проходження практики необхідних умов для виконання здобувачем вищої освіти Університету програми практики, не допускати його/її використання на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

4.5. Забезпечити здобувачу вищої освіти Університету безпечні умови праці на конкретному робочому місці. Допускати здобувачів вищої освіти Університету до практики після проведення інструктажу з охорони праці (вступний та первинний на робочому місці), інструктажу з цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

4.6. Надати здобувачам вищої освіти Університету можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

4.7. Забезпечити облік виходу на практику здобувачів вищої освіти Університету. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення негайно повідомляти керівникам практики від кафедр Університету.

4.8. Повідомляти Університет про нещасні випадки, що сталися зі здобувачами вищої освіти під час проходження практики.

4.9. Після закінчення практики надати письмову довідку на кожного здобувача вищої освіти Університету, у котрій відобразити строки проходження практики, повноту та якість виконання програми практики, вміння застосовувати набуті у процесі підготовки здобувачів теоретичних знань в практичній діяльності,

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 25

ступінь набуття професійного досвіду під час практики та рівень сформованої готовності до самостійної трудової діяльності.

4.10. Розглядати питання щодо подальшого працевлаштування найбільш професійно придатних здобувачів вищої освіти Університету.

5. Відповідальність сторін

5.1. У випадку порушення своїх зобов'язань за цим Договором Сторони несуть відповідальність визначену цим Договором та чинним законодавством України. Порушенням зобов'язання є його невиконання або неналежне виконання, тобто виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання.

5.2. Всі суперечки що виникають між Сторонами за цим Договором розв'язуються згідно з чинним законодавством України, шляхом переговорів або у судовому порядку.

6. Термін дії договору

6.1. Цей Договір вважається укладеним і набуває чинності з моменту його підписання Сторонами й скріплення печатками Сторін і діє до кінця практики згідно з календарним планом і відповідно до графіку освітнього процесу в Університеті.

6.2. Кожна Сторона, на власний розсуд, може припинити дію цього Договору під час його чинності, подавши письмове повідомлення не менш, ніж за 30 днів до запланованої дати завершення.

7. Форс-мажорні обставини

7.1. Сторони звільняються від часткового або повного виконання своїх обов'язків за цим Договором у випадку виникнення обставин непереборної сили, які неможливо передбачити або можна передбачити, але не можна попередити (війна, стихійне лихо), та при настанні обставин юридичного форс-мажору (рішення органів державної влади). Дія обставин форс-мажору повинна бути підтверджена компетентним органом, за винятком випадків, коли ці обставини загальновідомі або відповідно до цього прийнято нормативно-правові акти органів влади в межах їх компетенції.

7.2. Сторона, для якої стало неможливим виконання обов'язків за цим Договором через дію обставин форс-мажору, повинна в триденний термін повідомити іншу Сторону про початок, а потім – про закінчення дії цих обставин.

8. Антикорупційні застереження

8.1. Сторони зобов'язуються надавати усю актуальну інформацію у зв'язку з виконанням цього договору щодо наявності або виникнення потенційного або реального конфлікту інтересів.

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 26

8.2. При виконанні своїх зобов'язань за цим Договором, Сторони, їх афілійовані особи, працівники та представники не виплачують, не пропонують виплати і не дозволяють виплату будь-яких грошових коштів або цінностей, прямо або опосередковано, будь-яким особам для впливу на дії чи рішення цих осіб з метою отримати які-небудь неправомірні переваги чи інші неправомірні цілі.

8.3. При виконанні своїх зобов'язань за цим Договором, Сторони, їх афілійовані особи, працівники та представники не здійснюють дії, що кваліфікуються як дача/отримання хабара, підкуп.

8.4. Кожна зі сторін цього Договору відмовляється від стимулювання будь-яким чином працівників та представників іншої Сторони, у тому числі шляхом надання грошових сум, подарунків та послуг, що ставлять працівника та/або представника в певну залежність і спрямовані на забезпечення виконання цим працівником та/або представником будь-яких дій на користь стимулюючої його Сторони.

9. Заключні положення

9.1. Цей Договір складено українською мовою у двох автентичних примірниках, що мають однакову юридичну силу, по одному для кожної зі Сторін.

9.2. Умови цього Договору можуть бути змінені шляхом укладання додаткових угод за взаємною письмовою згодою Сторін.

9.3. Додаткові угоди та додатки до цього Договору є його невід'ємними частинами і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі, підписані Сторонами та скріплені їх печатками.

9.4. Усі правовідносини, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, у тому числі пов'язані із дійсністю, укладенням, виконанням, зміною та припиненням цього Договору, тлумаченням його умов, визначенням наслідків недійсності або порушення Договору, регулюються цим Договором та відповідними нормами чинного в Україні законодавства, а також застосовними до таких правовідносин звичаями ділового обороту на підставі принципів добросовісності, розумності та справедливості.

9.5. Відповідальний структурний підрозділ від Університету під час реалізації Договору – (вказати кафедру)_____;

_____ , e-mail: _____; відповідальна

контактна особа від Сторони-2 під час реалізації Договору –

_____, e-mail: _____.

10. Юридичні адреси Сторін

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 06	
		Аркушів 36	Аркуш 27

Університет:
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
72312, Запорізька область,
м. Мелітополь,
вул. Гетьманська, 20

База практики:

Фактичне місце знаходження:
69017 Запорізька область
м. Запоріжжя
вул. Наукового містечка, 59

_____ 2024 року

_____ 2024 року

Ректор

_____ **Наталя ФАЛЬКО**
(підпис)

_____ *(підпис)*

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 28

Додаток 2
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

Директору

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Відповідно до наказу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від “___” ___ 202__ р. № _____ та на підставі договору з управлінням освіти Мелітопольської міської ради Запорізької області про проведення практик від “___” ___ 20__ р. № ___ (або на підставі договорів з іншими базами практик) направляємо до Вашого закладу освіти (або підприємства, установи, організації) для проходження виробничої (навчальної) практики здобувачів вищої освіти _____ курсу _____ групи освітньої програми _____ навчально-наукового інституту/факультету у кількості _____ осіб.

Термін практики: з “___” ___ 20__ р. по “___” ___ 20__ р.

Керівник практики від кафедри: _____

Список здобувачів вищої освіти:

- 1.....
- 2.....
-

Перший проректор МДПУ
імені Богдана Хмельницького

ПІБ

Виконавець
ПІБ

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 29

Додаток 3
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

Довідка про проходження виробничої практики
(вказати повну назву практики)

Видана _____ здобувачу вищої освіти _____ курсу _____ групи освітньої програми _____

_____ першого (або другого) рівня вищої освіти _____ навчально-наукового інституту/факультету в тому, що в термін з _____ 20 _____ р. по _____ 20 _____ р. він/вона пройшов _____ (назва практики) на базі _____.

Під час практики здобувач вищої освіти сформував такі компетентності:

Упродовж практики здобувачем вищої освіти було досягнуто таких програмних результатів:

Кількість балів відповідно до критеріїв оцінювання: _____

М.П.

Підпис керівника бази практики

МОН України	Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра	П-478-48-96-2023	
		Редакція 06	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 36	Аркуш 30

Додаток 4
до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

Ректору Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
Наталі ФАЛЬКО

директора _____
Микити МИКИТЮКА

Клопотання

Адміністрація (назва навчального закладу) просить Вас направити на (назва практики) практику здобувача вищої освіти (назва факультету) факультету (ПІБ), спеціальність 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література), освітньо-професійна програма: Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська, групи М 112-ф.

Термін проходження практики з 05.12.2022 р. по 16.12.2022 р.

30.11.2022

Микитюк